50282 ـ اگر حتی یک لحظه پیش از غروب خورشید دچار حیض شود روزه‌اش باطل است و باید قضایش را به جای آورد

سوال

اگر عادت ماهیانه (پریود) در اثنای روزه رخ دهد آیا باید روزه را کامل کنم یا نه؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اگر زن در اثنای روزه حیض شود روزه‌اش باطل است حتی اگر خروج خون لحظه‌ای پش از مغرب رخ دهد، و در این صورت اگر روزه‌ی واجب بوده قضایش واجب است و همچنین ادامه‌ی روزه در حین حیض حرام است.

امام نووی ـ رحمه الله ـ در المجموع (۲/ ۳۸۶) می‌گوید:

امت بر حرام بودن روزه برای زن حائض یا نُفَساء (خون پس از زایمان) و صحیح نبودن روزه‌اش اجماع دارند... و همچنین بر این اجماع کرده‌اند که قضای روزه‌ی رمضان برای آنان واجب است. این اجماع را ترمذی و ابن منذر و ابن جریر و اصحاب ما و دیگران نقل کرده‌اند.

ابن قدامه ـ رحمه الله ـ در مغنی (۴/ ۳۹۷) می‌گوید:

«اهل علم بر این اجماع کرده‌اند که روزه برای حائض و نفساء حلال نیست و آنان [در حال حیض یا نفاس] در رمضان روزه نمی‌گیرند و سپس آن را قضا می‌کنند و اگر [در این حال] روزه بگیرند روزه‌شان صحیح نیست. عائشه ـ رضی الله عنها ـ می‌گوید: ما در دوران پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ حیض می‌شدیم پس ما را به قضای روزه امر می‌کردند و به قضای نماز دستور نمی‌دادند متفق علیه.

این امر از سوی پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ بوده است و ابوسعید می‌گوید: پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: آیا اینطور نیست که یکی از شما هرگاه حیض می‌شود نماز نمی‌خواند و روزه نمی‌گیرد، پس این از نقصان دین اوست به روایت بخاری.

و حائض و نفساء هر دو یک حکم دارند، زیرا خون نفاس همان خون حیض است و حکمش نیز یکی است و هرگاه خون

حیض در هنگامی از روز (قبل از غروب) رخ دهد روزه‌ی آن روز باطل می‌شود، فرقی نمی‌کند در آغاز روز یا پایان آن باشد. و هرگاه زن حائض با علم به حرام بودن روزه در حال حیض نیت روزه کند و دست از مبطلات روزه بردارد گناهکار می‌شود».

شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

«اگر در حال روزه دچار حیض شود روزه‌اش باطل است حتی اگر لحظاتی پیش از غروب باشد و قضای آن روز ـ اگر روزه‌ی فرض است ـ بر وی واجب می‌شود.

اما اگر پیش از غروب احساس کرد خون از وی خارج شده ولی خون پس از غروب خارج شد روزه‌اش کامل است و بر اساس قول صحیح باطل نشده است» الدماء الطبيعية للنساء (۲۸).

از علمای کمیسیون دائمی فتوا (۱۰/ ۱۵۵) درباره‌ی زنی پرسیده شد که لحظاتی اندک قبل از غروب خورشید و پیش از اذان حیض شده است؛ آیا روزه‌ی وی باطل است؟

پاسخ کمیسیون چنین است: اگر حیض پیش از غروب رخ داده روزه‌ی وی باطل است و آن را قضا می‌کند، و اگر پس از غروب بوده روزه‌اش صحیح است و نیازی به قضا نیست.